

N:o 153.

Af herr **G. Ericsson** från Stockholm, *angående införande af progressiv inkomstbeskattning och sjelfdeklaration.*

Den så kallade progressiva beskattningen har vunnit ett så stort antal förespråkare därför, att den vid inkomstskattens fördelning på de skattdragande söker att så vidt möjligt göra fördelningen rättvis, d. v. s. fördela skattebördan så, att den drabbar i förhållande till skatteförmågan. Att detta ej sker genom den så kallade proportionerliga skatten, hvilken endast fördelar skatten i förhållande till inkomstens storlek, är allmänt erkänt, och detta erkännande har i vår liksom andra länders beskattning-lagstiftning också redan vunnit uttryck genom den så kallade degressiva beskattningen, hvarigenom de små inkomsterna vid beskattningen skonas, så att de endera gå fria från skatten eller också beskattas relativt lägre än de större inkomsterna. Den idé, som ligger till grund för den progressiva beskattningen, har också vunnit erkännande derigenom, att i många länders (exempelvis i Norges) skattelagstiftning vid den direkta skattens utgörande hänsyn toges till olika art af inkomst, så att de arter af inkomst, som äro förenade med större skatteförmåga, såsom fallet är med inkomst af *kapital*, äro underkastade en högre skatt än sådana, hvilka, emedan af mera tillfällig natur, ej innebära samma skatteförmåga såsom fallet är med inkomst af arbete. Slutligen är genom lagen af den 24 juni 1891 uti ett af Europas största kulturländer, Preussen, inkomstskatten gjord *progressiv* så, att den med stigande procent drabbar inkomsten, ju större den är.

Härtill kommer att flera motioner blifvit väckta inom Andra Kammaren i ofvan nämnda syfte. Jag nämner blott herr E. Åkerlunds år 1893, motion n:o 30. Herr Curt Wallis' n:o 17 samma år och äfven herr Åkerlunds n:o 78 för år 1894; till dessa motioner hänvisar jag jemte till min motion n:o 180 år 1891, n:o 78 år 1893 och n:o 76 år 1894. Äfven erinrar jag, att Riksdagens Andra Kammare vid 1892 års lagtima riksdag utan votering antog bevillningsutskottets förslag att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande, huru vida icke den direkta skatt, som för närvarande utgår som bevillning af inkomst, skulle lämpligen kunna så ordnas, att den bestämdes att utgå med viss procent högre för den större och lägre för den mindre inkomsten eller olika för olika slag af inkomst.

I den debatt, som föregick detta kammarens beslut, gjordes mot den progressiva beskattningens införande i vårt land endast den invändningen, att, då fördelningen af förmögenheten i Sverige vore så jemn, den progressiva beskattningen ej skulle komma att tillföra staten väsentligen förökad inkomst, utan blott för de större inkomsterna kännas som en olidlig tunga. Då emellertid afsigten med den progressiva beskattningens införande ej ensamt är att skaffa staten större inkomst af den direkta inkomstskatten utan också att fördela den för statens behof nödvändig befunna direkta inkomstskattens belopp på rättvisaste och därför dragligaste möjliga sätt, så är denna invändning tydligen ej af någon vikt. Under debatten framhöllos deremot från flera håll de många talande och ovederläggliga skälen för den progressiva beskattningen, och rönte dessa anföranden från en mängd af kammarens ledamöter instämmanden; hvilket jemte urtima riksdagslöftena torde få anses som orsak till att Kongl. Maj:t tillsatt en komité för afgifvande af förslag i antydt syfte.

Det är sant, att vid urtima riksdagen 1892 så väl som de senare trenne riksdagarna bevillningsutskottet och Riksdagen icke velat lyssna till gjorda framställningar om införande af progressiv beskattning i vårt lands skattelagstiftning; men detta torde icke få betraktas som någon Riksdagens ovilja mot förslaget, utan bero derpå, att utskottet och Riksdagen varit med åsättande af nya och förhöjda tullar och omredigering af tulltaxan så upptagna, att de icke haft tid öfrig för någon utredning af gjorda förslag eller ändring i bevillningsförordningen; dock torde det ansträngande arbetet med åsättande af nya och förhöjda tullar vid denna riksdag blifva mindre och lemna tid för behandling af förslag till pro-

gressiv beskattning och infriande af de mycket omtalade urtima riksdagslöftena, som för regering och Riksdag böra vara en hederssak att uppfylla.

I fråga om progressionen har jag i mina motioner n:o 78 för år 1893 och 76 för 1894 lemnat förslag, till hvilka motioner jag nu hänvisar. Jag erinrar om hvad som af ofvanstående framgår: att progressionen bör blifva olika för olika arter inkomster, så att den blifver starkare för sådan inkomst, som har bättre förmåga att bära skatten, således att inkomst af kapital beskattas efter en starkare progression än inkomst af arbete eller näring; samt att med införande af progressiv och direkt inkomstskatt äfven i skattelagstiftningen införes obligatorisk skyldighet för skattskyldig att uppgifva sina beskattningsbara inkomster.

Deremot torde invändas, att sådant medför ett tvång, men detta tvång bör, enligt min åsigt, blifva mindre tungt att bära än det taxeringsmyndigheterna ofta åstadkomma genom misstag af för hög taxering; deremot synas fördelarna ligga i öppen dag, dels derigenom att ingen kan blifva för högt taxerad och behöfva klaga, dels att skatten mera rättvist upptages, dels ock att staten mera rättvist får hvad den med rätta tillkommer, hvilket äfven återverkar till förmån för kommunen. Skulle någon bevisas hafva uppgifvit en falsk beskattningssumma, understigande den verkliga inkomsten, må han dömas att det året skatta exempelvis tio gånger högre för den summa han sökt undandraga från beskattning och må inkomsten häraf fördelas lika emellan angifvare, åklagare och staten.

I förhoppning att bevillningsutskottet, till hvilket jag anhåller om remiss, torde bättre än en enskild motionär kunna utarbete ett förslag med lämplig progression i ofvan uppgifvet syfte, tillåter jag mig vördsamtt föreslå:

att Riksdagen ville besluta att i bevillningsförordningen införa sådant tillägg, hvarigenom den direkta skatt, som för närvarande utgår som bevillning af inkomst, bestämmes att utgå med viss procent, högre för den större och lägre för den mindre inkomsten, samt med högre procent för inkomst af kapital, och med lägre procent för inkomst af arbete och näring; samt

att Riksdagen beslutar sådan ändring i bevillningsförordningen, att så kallad *sjelfdeklaration* blifver obligatorisk, hvarigenom skattskyldig vid lämpligt vite

varder ålagd att sjelf årligen uppgifva sin beskattningsbara inkomst.

Stockholm den 26 januari 1896.

Gustaf Ericsson.

I motionens syfte instämna

Lars Eriksson.

Joh. Er. Nordin.

J. A. Fjällbäck.

J. Lindgren.

Curt Wallis.

John Olsson.

David Bergström.

Fridtjuv Berg.
